

Boekbespreking 1

M.J. Cano, *Taxonomic revision of Hennediella Paris (Pottiaceae, Bryophyta)*, Bryophytorum Bibliotheca 64, J. Cramer in der Gebrüder Borntraeger Verlagsbuchhandlung, Berlin/Stuttgart, 2008, 142 pag., met 68 figuren (lijntekeningen, SEM-foto's, verspreidingskaartjes), € 54,-, ISBN 978-3-443-62036-3. — Deze revisie betreft een klassieke taxonomische studie op grond van morfologische kenmerken en is de eerste wereldomvattende revisie van *Hennediella*, een bladmossgeslacht met zijn grootste diversiteit op het zuidelijk halfrond. María Cano heeft voor haar onderzoek vooral in Zuid-Amerika veldwerk verricht en aanvullend materiaal van *Hennediella* verzameld. Na zorgvuldige bestudering van de variabiliteit heeft zij het aantal soorten tot 15 gereduceerd.

De familie Pottiaceae, waartoe *Hennediella* behoort, is een familie waarin de verwantschappen en soortomgrenzingen nog onvoldoende bekend zijn. Aanvullend moleculair onderzoek zou ook voor *Hennediella* tot een completer inzicht kunnen leiden.

In Nederland komt, voor zover bekend, slechts één *Hennediella*-soort voor, *H. heimii* (Zilt kleimos), een soort die floristen die terreinen bezoeken die wel eens overspoeld worden met zout of brak water vast wel eens gezien hebben. In Europa komen ook nog twee andere *Hennediella*-soorten voor: *H. stanfordensis* (Groot-Brittannië, Frankrijk, Ierland, Griekenland) en *H. macrophylla* (Groot-Brittannië). Beide soorten zijn nog niet in ons land gevonden. Het aantal bekende vindplaatsen van *H. stanfordensis* in Groot-Brittannië is door gericht zoeken op geschikte standplaatsen echter flink toegenomen.¹

Cano's revisie ziet er goed verzorgd uit, zoals we van de serie Bryophytorum Bibliotheca gewend zijn. Het werk bevat een sleutel tot de 15 soorten, uitgebreide beschrijvingen, uitstekende lijntekeningen van alle beschreven soorten en prachtige SEM-foto's van microscopische details. Van elke soort is een verspreidingskaart opgenomen.

Joop Kortselius

1. A.J.E. Smith. 2004. The Moss Flora of Britain & Ireland, ed. 2. Cambridge University Press, Cambridge.

Boekbespreking 2

R.T.J. Cappers, R. Neef & R.M. Bekker, *Digital Atlas of Economic Plants*, Groningen Archaeological Studies 9, Barkhuis Publishing & Groningen University Library, Groningen, 2010, deel 1: v, 527 pag., deel 2A & 2B: v, 1508 pag., meer dan 10.000 kleurenfoto's, € 325,-. ISBN 9789077922590. — De *Digitale Atlas van Economische Planten*, als driedelig boek en als website gepubliceerd, bevat informatie over 3953 plantensoorten die economische waarde hebben als voedsel, specerij, medicijn, genotmiddel, gif, vezel, looistof, vlecht- of bouw materiaal. Het eerste deel bevat een inleiding en een mooi geïllustreerde termenlijst in het Engels, Duits en Nederlands, gevolgd door een index van wetenschappelijke, farmaceutische en lokale namen, de laatste zelfs in elf talen, waaronder het Chinees en Arabisch, zowel in eigen schrift als transliteratie.

De delen 2A en 2B bevatten de foto's van de economische planten, alfabetisch op familie gerangschikt. De nadruk ligt op afbeeldingen van de vruchten en zaden van de soorten in kwestie, maar voor een flink aantal zijn ook foto's van de economisch interessante onderdelen opgenomen, zoals wortels, stengels of bladeren. Vaak zijn de zaden of vruchten van verschillende zijden gefotografeerd. De vergroting wisselt, maar overal staat een maatstreepje bij. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen wilde en gedomesticeerde planten. Het gematigde deel van Azië is het best vertegenwoordigd, gevolgd door Europa, tropisch Azië, Afrika, Noord- en Zuid-Amerika. Wat ontbreekt zijn foto's van hout en bloemen (sierplanten): zo staan bijvoorbeeld bij de Dipterocarpaceae en de Meliaceae slechts de zaden van commerciële hardhoutsoorten afgebeeld, terwijl het hout toch het economisch belangrijke onderdeel is. Bij de Hyacinthaceae staan alleen foto's van bollen, wat wel voor kwekers interessant is,